

állományt pusztítja; minek következtében elrendeltetett, hogy az erdészeti személyzethez tartozó egyének egyenként, s évenként 3 rókát kötelesek az előjáró erdőgondnokságnál beszolgáltatni.

Scholtz Miksa.

A Douglas fenyővel tett kísérletek eredménye.

I.

Znióvárálja, 1881. február 22.

Hivatkozással a tekintetes titkári hivatalnak mult évi márcziushó 26-án, 231. szám alatt kelt becses fölhívására, van szerencsém az átküldött és általam elvetett Douglas fenyőmagvaknak kikeléséről, és a csemetéknek, mult nyáron át egész őszig mutatkozó tenyészviszonyairól, szerény jelentésemet a következőkben megtenni:

Az átküldött csomag 4050 szem magot tartalmazott, melyek négy, egymástól többé-kevésbé különböző helyre lettek elvetve, s miután már Rónai Antal tagtárs ur által figyelemzetve lettünk az „Erdészeti Lapok“ utján ezen fenyőnem igényeire, ennek megfelelőleg, a magvakat oly csemetekertekben vetettem el, melyek leginkább birnak e fenyőnemnek megfelelő tulajdonságokkal.

A magvakból 2050 szemet elvettem a mintegy 608 méter magasságban fekvő, a znióváráljai uradalomhoz tartozó valcsai pagony, Szuha nevű erdőkertecskejében, meglehetősen televényes, mély, jól megművelt, délnek fekvő, mésztartalmu talajba. A vetés 1880. évi ápril hó 20-án történt, a csemeték kikelése május 12-én kezdődött, s tartott ugyanazon hó 20-ig, későbbi kelés a csemetékben nem észleltetett. Kikelt összesen 360 szem, melyekből azonban pár nap lefolyása alatt 120 darab elpusztult. Ezenkívül még a nyár folytán, minden gondozás daczára, 130 csemetécske száradt ki. Így tehát mult

évi október 20-ig csak 110 darab, 4—8 centiméter magas-
ságu, életerőt mutató s vidoran tenyésző csemetécske maradt
meg. Miután a havazás mult évben későbbben állott be, még
december 12-én megszámláltam a 110 darab ép csemetét;
fele részét könnyen lombbal takartam be, másik felét pedig
szabadon hagytam. Az eredmény tehát 17.5% csirkéesség;
 5.36% csemete, s a kikelt csemetékből 69.5% veszteség.

800 szemet az andrásfalusi pagony erdőkertecskéjébe
vettem el, 720 méternyi magasságban a tenger színe fölött,
mély, agyagdús talajba, észak-nyugoti fekvéssel. A talaj itt
igen jól meg volt munkálva még az előbbi őszi folyamán.
Az elvetés itt május 3-án történt, a kikelés kezdődött ugyan-
azon hó 28-án, és június elején észleltetett az utolsó cse-
mete kibuvása. Az elvetett 800 szemből kikelt 60 darab cse-
metécske, időközben 35 elszáradt, úgy hogy ősszel 25 darab
3—5 centiméter magaságu plántácska maradt életben. Az
eredmény tehát 7.5% csirkéesség, 3.12% csemete, s a kikelt
csemetékből 58.4% veszteség. Kevés sikert mutatott azon
kísérlet is, melyet porhanyós, mésztalajjal bíró vágásban esz-
közöltem; ugyanis itt az elvetett 600 magból csak 6 darab
csemete jutott napvilágra, s az is még a nyár folytán mind
kiveszett. Azon 600 szem magból, melyeket a helybeli állami
tanító-képezde kertészének adtam, a képezdei kertben való
elvetés végett, egy sem képezhette vizsgálódásunk tárgyát,
ki nem kelvén abból egy sem. A fönnebbi eredmények után
ezt azonban a kellő ápolás hiányának kell tulajdonítanom.

Nem is kell talán emlitenem, hogy az erdőkertecskében
történt vetésekre, a lehető legnagyobb gond fordított.
Hogy pedig tavasszal mennyit s mily állapotban fogunk találni,
azt annak idejében, ha a hó elment, tudatni el nem mulasztom.

Végre még azt bátorodom megjegyezni, hogy kísérlet-
képen tíz csemetécskét cserepekbe ültetve, télen át mérsékelt

fűtött szobában tartottam, azok ma életerőt, vidor tenyészetet és szép növekvést is mutatnak. Hosszuk 6—10 centiméter közt váltakozik, s szándékom azokat tavaszkor átiskolázni. Ha az elmondott utóbbi kísérlet nem is tartozik szorosán az erdész teendői közé, de ilyféle próba nem árt, különösen egy oly fanemnél, melyet kitünő előnyeiért, erdőgazdaságunk számára épen meghódítani törekszünk!

Akantisz Rezső,
kir. közalap. erdőmester.

II.

Bártfa, 1881. január 25-én.

Tekintetes Titkári Hivatal! Mult évi márcziushó 26-án 231. sz. a. kelt becses átiratára van szerencsém a tekintetes „Országos Erdészeti-Egyesület“-et, a kísérlet tétellel megbízott itteni főerdész jelentése alapján az alábbiakról értesíteni:

A fentidézett átirat kíséretében küldött Douglas-fenyőmag, a város tulajdonát képező, földrajzi fekvésére nézve az északi szélesség $49^{\circ}30'$, a keleti hosszúság 39° alatt, s mintegy 1000 láb tengerszin feletti magasságban fekvő és a jegenye-, erdei fenyő-, valamint a bükktenyészrégiót felölelő erdőségben három helyütt vettetett el, u. m.:

az egyik helyen a Kárpátok előhegyeit képező bércek egyikének észak- észak-nyugatnak kitett lejtőjén, mészkőzetén nyugvó televényes márgatalajban; egy másik hegyen dél- délkeleti kitettség mellett palaalkőzetén fekvő, laza, televénydús agyagföldben; végül az északnyugot- délkeleti irányu Tapoly-völgyben lévő városi faiskola homokkő málladékból s áradványföldből álló mérsékelt fővényes földjében.

Daczára azonban annak, hogy a mag elvetése szakszerűen történt, s az időjárás is a csirádzáshoz teljesen kedvező

volt, a leggondosabb megfigyelés mellett sem volt egyáltalán siker felfedezhető.

Ezen, különben előrelátott sikertelenség egyedüli oka határozottan a mag rossz minőségében keresendő, mi mellett a magnak az elvetést megelőzőleg történt közvetlen megvizsgálása, s a megejtett cserép- és tűzpróba is kétségtelenül bizonyít.

Klinkovszky,

h. polgármester.

III.

S u m j á c z, 1880. december 29-én.

Tekintetes Szerkesztő Ur! Megbocsásson, hogy a kísérettétel végett folyó év tavaszán hozzám küldött Douglas-fenyőmag kikeléséről oly későn tesztek jelentést. Ebben eddig hivatalos elfoglaltságom tartott vissza.

A kapott magot két vetényágyba, gneis és mésztalajba, egyiket körülbelől 1050, másikat 800 méter tengerszín feletti magasban, déli fekvésű s szabadon álló vágásterületeken vetettem el.

A 800 méter magasban, s mésztalajba vetett magot egy hirtelen jött erős zápor kimosta és semmivé tette.

A másik, távolabb helyen álló, s 1050 méter magasban fekvő gneis talajba vetett 2800 magból kikelt 155 szem, tehát $5\frac{1}{2}\%$. A kikelt plánták a földszíne felett 3—4 cm. magasra nőttek, s mindazáltal, hogy tük színe kissé sárgás, elég erőteljeseknek látszanak. A tük sárgás színe azt látszik bizonyítani, hogy a szabad helyzet éltök legelső szakának ép úgy, mint a mi jegenyefenyőnknek vagy bikkfánkknak, nem igen kedvező. A kikelt plánták felette szapora s mélyreható gyökérszete után erőteljesebb növéssre is lehetne számítani.

A mag május 1-én vettetett el, s július 5-ig kikelt a fentebbi szám, azontúl semmi. Valószínű, hogy a késői kelésnek a mag rossz minősége volt az oka, mert ezt nemcsak a kikelt

plánták csekély száma, hanem az általam a vetés ideje előtt eszközölt kis próba is bizonyítja, melynél, midőn a magot szétvágtam, abból 80⁰/₀-ot üresnek vagy hibásnak találtam.

A plánták tüinek alkata a lúcz- és jegenyefenyő közt áll, nyomott, lapos tűik azonban azt látszanak mutatni, hogy e Douglas inkább a jegenyefenyő felé hajlik.

Nem ártana a Douglas-fenyővel más próbát is tenni, s annak magvát védet nyújtó ritkább, vagy átszállalt állabok közé vetni. Meglehet véd alatt jobban fogna tenyészni.

Végül el nem hallgathatom, hogy itt a Douglas-fenyővel eddigelé is tétettek kísérletek, s 6 éves csemeték birtokában vagyunk. Miután azonban ezeknek éltök legelső szakát meg nem figyelhettem, várnom kell azon időre, míg a most elvetettek annyira felnőttek, hogy azokat egymással egybe-hasonlíthatom, akkor mindkettőről fogok jelentést tenni.

Podhradszky András,
Coburg hercegi erdőmester.

A f a p i a c z r ó l .

B u d a p e s t , márczius-hó 21.

A faüzletet illetve, mult havi jelentésünk óta nevezetes változást nem jelezhetünk; az árak tartják magukat, bár tagadhatlan, hogy ennek okát az üzlet élénkségének nem tulajdoníthatni. A tűzifaüzlet ugyan, a késő tél beálltával új lendületet vett, s nem egy faraktár üzletforgalmát élénkíté meg; de ismét a szerfaüzlet, kivált a hazánkra nézve annyira fontos dongaüzlet miatt hazai fakereskedőink panaszkodnak.

Részünkről ezt a rohamos tulterhelés következményének tartjuk, a mely erdeink pusztítására is nem csekély mértékben befoly.

Utóbbi időkben különben a dongatermelők is mérsékelték a munkát, és vagy lábán hagyták állani a fát, vagy más czé-